

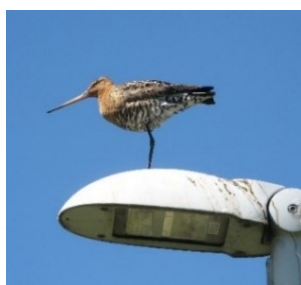
Stichting

tot behoud van natuurlijke en cultuurhistorische waarden in de
Alkmaardermeeromgeving

Voorjaarsbericht 2023

Utto utto utto

In maart zijn de eerste grutto's al in de Castricumerpolder gearriveerd. Andere, vanuit West-Afrika gevlogen, hangen dan nog boven Portugal of West-Frankrijk. Van de wereldwijde gruttopopulatie broedt 85 procent in Nederland. De baltsroep van de grutto klinkt met wat fantasie snel achter elkaar als utto utto utto. Aan deze roep dankt de grutto zijn naam. Tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw klonk de roep van de grutto en de jubelende zang van de veldleeuwerik in het voorjaar overal in het boerenland. Kieviten en tureluurs showden hun baltschapriolen in de lucht en waren scholeksters met hun schelle roep de lawaaimakers. Water was nooit ver weg. Koeienvlaaien en kruidenrijk grasland trokken insecten aan – het voedsel voor de kuikens. Toen kwam de ruilverkaveling. Gestimuleerd vanuit de overheid en de vraag naar goedkoop voedsel werd productie het toverwoord voor de boeren. Waterpeilen werden verlaagd, sloten en greppels gedempt en het land geëgaliseerd, ook in de Castricumerpolder. De grote variatie aan kruiden en de afwisseling van natte en droge delen verdwenen. Er kwam kunstmest, dat de groei van raaigras bevorderde. Wég biodiversiteit. De teloorgang van onze nationale en elegante vogel en zijn lange poten en snavel was ingezet. Het is een treurig cijfer: sinds 1970 is de wereldwijde populatie van de grutto met 75 procent afgenomen. Gelukkig heeft de Stichting De Hooge Weide met haar natuurgebied in de Castricumerpolder de condities voor het aantrekken van weidevogels hersteld: plas-drasweiden met veel bloemen en insecten en stroomrasters tegen vossen. Hier is voedsel en veiligheid en kan volop van de roep van de grutto en jubelklanken van andere weidevogels worden genoten. Hier moet geen oostelijke randweg komen of het spoor worden omgelegd.

Op de kop van een lantaarnpaal aan de Uitgeesterweg in de Castricumerpolder waakt een grutto over zijn/haar territorium.

Kasteeltuin Assumburg

In 2019 heeft Nico Brantjes, voormalig hoofd groenvoorziening in de gemeente Heemskerk en ontwerper van het park Assumburg/Oud-Haerlem, een verhaal gehouden over de ontwikkeling van het park en de bijzondere kasteeltuin. In verband met de coronapandemie moest de voorgenomen excursie twee keer worden uitgesteld. Bijna kon de geplande excursie op zaterdag 21 mei 2022 voor de derde keer niet doorgaan. De dag tevoren stortregende het, maar op de dag van de excursie was het weer gunstig. Nico verzorgde de rondleiding zelf. Na een inleidend praatje nam hij de 18 excursiedeelnemers mee naar het rosarium, de boomgaard met historische fruitbomen en via de pronktuin naar de groente- en kruidentuin. Wat wist hij veel over de realisatie van de tuin te vertellen! Na afloop van de excursie kon in het Koetshuijs van een consumptie worden genoten en nog wat worden nagepraat. Afgaand op de reacties van de deelnemers kan terug gekeken worden op een geslaagde excursie.

De excursiedeelnemers luisteren naar het inleidende praatje van Nico Brantjes.

Boerderij Cronenburg

De Stichting maakt zich al lange tijd zorgen over de slechte staat van boerderij Cronenburg. Maar er gloort hoop. Het ziet er naar uit dat Cronenburg met de omringende erfbeplanting behouden blijft als 'beeld-

drager' van het open weidelandschap aan de zuidoost rand van Castricum. De boerderij aan de Heemstedeweg 1 in Castricum maakt onderdeel uit van het provinciaal monument 'Terrein Kronenburg', samen met de archeologische sporen van vroegere bewoning, resten van een kasteel en een deel van de omringende gracht die nog herkenbaar is.

Boerderij Kronenburg is een provinciaal monument en met de erfbeplanting een 'beeldrager' in het weidelandschap ten zuidoosten van Castricum.

Op uitnodiging van de eigenaar heeft de Stichting in mei 2022 kennis kunnen nemen van het renovatie/restauratieplan van de boerderij. Het plan houdt in dat in de boerderij drie ruime wooneenheden worden gerealiseerd. Bouwhistorisch onderzoek heeft aangetoond dat deze kapitale boerderij is gebouwd rond 1695. Door de eeuwen heen is de boerderij enkele malen verbouwd. Maar de centrale houten draagconstructie en delen van de muren stammen nog uit de 17e eeuw. Monumentwaardig is de enige overgebleven kelder. Het buitenmuurwerk zal aan de binnenzijde worden versterkt waardoor de rijke bouwhistorie ook in de toekomst aan de buitenzijde afgelezen kan worden. Behalve de houten draagconstructie bevat de boerderij nauwelijks nog andere interieurdelen die het behouden waard zijn. Wel is aan de eigenaar de boodschap meegegeven dat de Stichting het belangrijk vindt dat bij het 'leegpellen' van de boerderij aandacht gegeven wordt aan zaken die in de bodem aanwezig kunnen zijn. Gedacht wordt aan twee dichtgestorte kelders, fundamentresten en putten. Een zorgvuldig gedocumenteerd bodemonderzoek kan nog meer inzicht geven in de bouwhistorie en een aanvulling zijn op het eerder uitgevoerde bovengrondse bouwhistorisch onderzoek. Het renovatie/restauratieplan is nog maar het startpunt van een lange weg. Uit het jaarverslag van de Erfgoedcommissie MOOI Noord-Holland blijkt dat zij waardering heeft voor het plan om het vervallen provinciaal monument te herstellen en te herbestemmen. Omdat het gebruik van het pand verandert van bedrijfspand (boerderij) in woningen, moet het bestemmingsplan worden aangepast. Daarna moet de planprocedure nog worden doorlopen. Pas als dit

achter de rug is, kan de renovatie/restauratie beginnen en daarmee de redding van deze oude boerderij.

Onrust in de polder

Op 10 juni 2022 presenteerde de minister van Natuur en Stikstof de 'Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied'. De daarin gestelde doelen zijn: natuurherstel, verbetering van de waterkwaliteit en het robuuster maken van watersystemen in het kader van klimaatverandering in samenhang met het terugdringen van stikstofdepositie. In heel Nederland moet het stikstofgehalte in 2030 met de helft zijn teruggebracht. Stikstofaanpak en nitraatrichtlijnen: alle signalen geven aan dat de landbouwsector in Nederland voor een enorme omslag staat. De plannen van het kabinet om de veestapel in Nederland te halveren teneinde de stikstofproblemen het hoofd te bieden, hakten er diep in. Duizenden boeren kwamen op 22 juni 2022 met hun tractoren in het Gelderse Stroe bijeen om te demonstren tegen de stikstofplannen van het kabinet. Daar bovenop is voor agrarisch Nederland de tegenvaller gekomen dat het onzeker is of zogenaemde emissiearme stallen wel echt leiden tot minder stikstofuitstoot. Het gevolg hiervan is dat boeren huiverig zijn te investeren in verduurzaming. Nog een tegenvaller is dat boeren vanaf 1 maart minder mest mogen uitrijden. Nederlandse boeren mochten meer mest uitrijden dan in andere landen. Die uitzonderingspositie was te danken aan ons gematigde klimaat en de hoge opbrengst van het grasland. Aan die uitzonderingspositie, ook wel derogatie genoemd, heeft de Europese Commissie een einde gemaakt. Om de waterkwaliteit te verbeteren mogen bufferstroken van drie meter langs sloten wel beplant worden maar niet meer worden bemest.

Informatiebijeenkomst PWN

Samen met andere organisaties heeft de Stichting op 15 juni kennis kunnen nemen van de plannen van PWN. Het thema van de bijeenkomst was: 'De duinen lopen tegen hun grenzen aan'. Het duingebied heeft met een 5-tal problemen ten maken.

1. Door klimaatverandering stijgt de zeespiegel. De duinen beschermen ons tegen het stijgende water. Om dat goed te kunnen, hebben ze ruimte nodig. Kerven en stuifkuilen moeten er aan bijdragen dat het zand kan stuiven en de duinen kunnen aangroeien.
2. De Noord-Hollandse duinen behoren tot de meest biodiverse landschappen van Nederland. Door stikstof komt er teveel voeding in de bodem. Sommige grassen en struiken groeien hierdoor extra snel en verdringen andere duinsoorten. Dit brengt het complete ecosysteem in de war. Ook gewasbeschermingsmiddelen vormen een bedreiging voor de biodiversiteit en ons drinkwater.
3. Het warmer worden van het klimaat heeft effect op planten en dieren. Soorten moeten zich aan kunnen passen aan nieuwe omstandigheden, maar barrières tussen natuurgebieden maakt verplaatsen moeilijk. Met het realiseren van een ecoduct bij Egmond aan Zee als N-Z verbinding in het duingebied, wordt het

duin veerkrachtiger. Goede waterberging en zorgvuldig omgaan met de zoetwatervoorraad onder de duinen wordt steeds belangrijker.

4. Het is vaker lange tijd droog, maar extreme buien komen steeds vaker voor. Bij elkaar zorgt dit voor hogere grondwaterstanden in de duinen. Dat kan zorgen voor overlast op aangrenzende landbouwgronden en/of in woonwijken. In de binnenduinrand wordt ruimte gemaakt voor waterberging om problemen als wateroverlast tegen te gaan.

5. De bevolking in Noord-Holland groeit en de vraag naar drinkwater stijgt. Dit vraagt om een grotere drinkwatercapaciteit en watervoorraad om lange periodes van warmte en droogte aan te kunnen. Ook wordt het steeds drukker in de duinen. Dat zorgt voor verstoring van het duinleven en ook bezoekers ervaren minder rust en stilte. Actiepunten: Onderlangs Zuid bij Castricum optimaliseren voor recreatie. Herbouw van de uitkijktoren op de Kruisberg te Heemskerk. Herinrichting van de Hoeptuin. Het tot uitvoering brengen van de plannen op Landgoed Marquette, zoals het voortzetten van het baggeren, de aanleg van een boomgaard en het herstel van een boomsingel.

Door klimaatverandering wordt het warmer en vaker lang droog.

Natuurgebied De Vlotter

Het voormalige tuindersgebied De Vlotter is teruggegeven aan de natuur. Het gebied ligt aan de westzijde van de Rijksweg tussen Castricum en Heemskerk. Op vrijdagmiddag 8 april 2022 werd het natuurgebied officieel opengesteld voor recreanten. PWN heeft het gebied zo ingericht dat het recreatie biedt, water kan bergen bij hevige regenval, maar met die waterbekkens ook een rol speelt als 'volumeknop' voor de zoetwatervoorraad. Het project is voor een groot deel bekostigd door de provincie Noord-Holland, maar ook netbeheerder Tennet heeft er aan bijgedragen waar het gaat om bosontwikkeling in de binnenduinrand. PWN voerde voor Tennet de boscompensatie uit. Die was noodzakelijk na de kap van duinbos op de plek voor het transformatorstation tussen Beverwijk en Wijk aan Zee.

Natuurgebied De Vlotter. Binnen een jaar is de natuurontwikkeling op gang gekomen met akkers ingezaaide veldbloemen.

Toekomst van Castricum aan Zee

Wie bij Castricum aan Zee naar het strand gaat, zal niet ontkennen dat het strandplateau een opknopbeurt kan gebruiken. Gelet op de verschuiving van vervoer per auto naar vervoer per fiets - mogelijk gemaakt door het grotere bereik van elektrische fietsen - dient de stalling voor tweewielers daarop aangepast en vergroot te worden. Een eerste stap in 2021 was een inventarisatie van welke overheden, ondernemers, gebruikers en belanghebbenden een rol spelen in het strandgebied. Dit leverde een rapport op, dat laat zien hoe complex de situatie aan het strand is.

Op uitnodiging van de gemeente Castricum heeft onze Stichting in het voorjaar van 2022 met andere partijen deelgenomen aan een 'Tijdelijke Werkgroep Ruimtelijke Kwaliteit Strand'. Doel was om ondanks tegengestelde belangen met een gezamenlijk advies te komen. In juni 2022 heeft de werkgroep haar advies over het strand, de strandopgang en het strandplateau aan het college van burgemeester en wethouders uitgebracht. De adviezen zullen als basis dienen voor het opstellen van een kadernota met daarin ontwikkelingskeuzes voor de komende tien jaar. Nu de discussie over de toekomst van Castricum aan Zee is begonnen, is het niet onverwacht dat ondernemers hun plannen presenteren. Een van de eersten was Cambium BV, uitbater van onder meer het parkeerterrein en eigenaar van het gebouw Blinkers op het strandplateau. Hun idee is om op de locatie Blinkers appartementenhotel te bouwen, maar officiële plannen ontbreken nog. De Stichting is voor herbestemming van het huidige pand Blinkers, niet voor een horecafunctie, maar voor een maatschappelijke of culturele functie. De uitbater van strandpaviljoen Zoomers heeft plannen om 16 hotelkamers in de vorm van strandhuisjes op het strand te bouwen. Zo'n ontwikkeling vindt de Stichting ingaan tegen de wens van een belangrijk deel van de inwoners van Castricum die zich in een enquête in 2020 nadrukkelijk heeft uitgesproken voor een rustig familiestrand, zonder verdere groei van horeca en/of verblijfsaccommodatie. In de discussies over het

strand wordt nog nauwelijks rekening gehouden met de positie van het Noordhollands Duinreservaat. Dat gebied is kwetsbaar. De rust van de duinen is Castricum's kapitaal, dat toeristen en dagjesmensen aantrekt. Dit aspect moet zeker meegenomen worden in discussie over de toekomst van Castricum aan Zee. De Stichting en de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland zullen hun visie hierover blijven benadrukken.

*Op het strandplateau is het voormalige restaurant **Blinckers** een treurigstemmende blikvanger.*

Werkgroep Limmen

Door gebrek aan menskracht is Limmen wat uit het zicht van de Stichting geraakt. Gelukkig is daar verandering in gekomen. In Limmen zijn in de afgelopen jaren veel nieuwe bouwprojecten en bijbehorende infrastructurele werken uitgevoerd. Daarbij dreigen de voor Limmen kenmerkende heggestructuren verloren te gaan. Bovendien is het oude, kleinschalige wegennet in het westelijk deel van Limmen niet geschikt voor het toenemende wegverkeer. Enkele inwoners van Limmen hebben het initiatief genomen om de wensen en behoeften van bewoners in Limmen West vooraf in te brengen bij de gemeentelijke ontwikkeling van plannen, zoals het Integraal Verkeersplan Limmen. Om binnen de Stichting de aandacht voor ontwikkelingen in Limmen vast te houden is een Werkgroep Limmen ingesteld. Deze werkgroep kan nog enige versterking vanuit Limmen gebruiken.

Waterrijk natuurgebied langs de Schulpvaart

De Schulpvaart is een kronkelige vaart die voorheen gebruikt werd om schelpen per schip af te voeren naar de kalkovens bij Akersloot. Tegenwoordig speelt de Schulpvaart een belangrijke rol in het transport van zoet en zuiver duinwater naar het poldergebied. Grenzend aan de Schulpvaart ligt waterberging Gasthuisweid. Bij hevige regenval stroomt het gebied vol, zodat andere gebieden droog blijven. Grenzend aan het Gasthuisweidje ligt een perceel voormalige bollengrond dat in eigendom is gekomen van Landschap Noord-Holland. Vanaf eind augustus tot begin oktober 2022 is ook dit perceel omgevormd

tot een waterrijk natuurgebied van ongeveer twee hectare. De toplaag is afgegraven en slootkanten zijn afgevlakt. Met deze uitbreiding worden de natuurwaarden langs de Schulpvaart versterkt. Een bruggetje over de Schulpvaart maakt het mogelijk een ommetje te maken door de nieuw aangelegde waterberging, ingeklemd tussen Zeeweg, Soomerwegh en Brakersweg.

Werk in uitvoering. Een voormalig perceel bollengrond wordt omgevormd tot een waterrijk natuurgebied.

Vrijwilligers- en verenigingsevenement Uitgeest

De Stichting is ingegaan op de uitnodiging van het Vrijwilligers Informatie Punt Uitgeest om zich tijdens het evenement OVER&UITgeest 2022 op zaterdag 3 september aan de inwoners te presenteren. Dat is nodig omdat Uitgeest al veel te lang niet meer binnen onze Stichting vertegenwoordigd is. Het vrijwilligers- en verenigingsevenement was verdeeld over vijf locaties met de volgende vijf thema's: Sport en Gezondheid, Natuur en Milieu, Techniek en Creativiteit, Expressie en Cultuur en Ontmoeten en Delen.

Belangstellenden bij stand van de Stichting tijdens de verenigingenmarkt in Uitgeest.

Het was een perfecte middag. De zon scheen aan een blauwe hemel en door een aangenaam briesje was het niet te warm. Gerangschikt onder het thema 'Natuur en Milieu' had de Stichting een stand op het

Scoutingterrein. Bezoekers konden deelnemen aan een fotoquiz en er zijn flyers uitgedeeld. Hoewel het evenement niet druk werd bezocht, had de Stichting toch doorlopend bezoekers aan de stand.

Open Monumentendag 2022

Elk jaar is in september een Open Monumentendag. Tot nu toe heeft de Stichting daar nooit aan deelgenomen. Daarmee is een kans blijven liggen om meer naamsbekendheid te verwerven en landschappelijke zaken onder de aandacht van het publiek te brengen. Vorig jaar is daar verandering in gebracht door op zaterdag 10 september met een tentoonstelling aanwezig te zijn in boerderij Breedeweg 80 te Castricum. De titel van de tentoonstelling was 'Klimaatbestendig landschap!?' De tentoonstelling liet zien welke maatregelen rond de gemeente Castricum zijn genomen om het gebied klimaatbestendig te maken. Het vraagteken achter het uitroepteken heeft betrekking op de vraag of die maatregelen voor de toekomst voldoende zijn. Met over de 150 bezoekers kan de Stichting terugkijken op een zeer geslaagde dag. Onder de bezoekers waren buurtbewoners die nu eindelijk eens in de boerderij konden kijken. Ook waren er bezoekers die de boerderij nog in bedrijf hebben gekend of zelf op een boerderij zijn opgegroeid. Er waren ook mensen van buiten Castricum op de openstelling afgekomen. Enkele bezoekers vroegen zich af hoe de boerderij in de toekomst in deze staat behouden kan blijven. Er was niet alleen waardering voor de openstelling van de boerderij en de expositie maar er waren ook bezoekers die zich lovend uitlieten over het authentieke karakter van de Oosterbuurt.

Een impressie van de tentoonstelling op de dars van boerderij Breedeweg 80.

Aanvalsplan Landschap

In september 2022 lanceerde een coalitie van maatschappelijke organisaties, provincies, waterschappen en bedrijven (verenigd in de Stichting Deltaplan Biodiversiteitsherstel) het Aanvalsplan Landschap. Het Nederlandse platteland moet de komende dertig jaar worden voorzien van een grote hoeveelheid relatief kleine stukjes natuur, zoals bosschages, heggen, boomgaarden, poelen, kruidenrijke stroken en

natuurvriendelijke sloten. Met het plan wordt ingezet op 10% gebiedseigen landschapselementen bij de inrichting van het landelijk gebied, buiten de bebouwde kom en exclusief de bestaande natuur in het Natuur Netwerk Nederland en de Natura 2000-gebieden. Door krachten te bundelen met dit Aanvalsplan wordt de landschappelijke kwaliteit en diversiteit van het Nederlandse landschap verhoogd. Het draagt bij aan het halen van onze Europese verplichtingen rondom biodiversiteit, de klimaatopgave en schoon water en biedt daarmee ook kansen voor verduurzaming van de landbouw. In 2030 moet de helft van deze ambitie zijn gerealiseerd, uiterlijk in 2050 moet het groenblauwe raamwerk klaar zijn. Voor geïnteresseerden is het document op te vragen bij de secretaris.

Zonnepark aan de Koogdijk in Uitgeest

In de gemeente Uitgeest is in maart 2022 een omgevingsaanvraag ingediend voor de bouw van een zonnepark. Het plangebied bevindt zich ten noorden van de kern Uitgeest, nabij het adres Koogdijk 1. Initiatiefnemer is Duurzaam Uitgeest Energie Coöperatie (DUEC). Het komt er op neer dat DUEC een zonnepark van 10 ha wil bouwen met behoud van de historistische structuur van de kavels en sloten. Op 17 oktober 2022 een gesprek plaatsgevonden met bovengenoemde organisatie. De Stichting heeft in het algemeen betoogd waarom wij vinden dat een zonneweide de laatste keuze zou moeten zijn. Wij zijn voor het vol leggen van de daken van woningen, bedrijven en openbare gebouwen. Daarnaast zijn zonnepanelen boven parkeerplaatsen en als geluidsscherm bij (spoor)wegen ook een optie. Het terrein aan de Koogdijk is echter een van de zoekgebieden in het kader van de regionale energietransitie voor zonnepanelen. De hoogte van de zonnepanelen mag maximaal 1,50 meter bedragen ten opzichte van het gemiddelde straatpeil. Om het park komt een haag die na enkele jaren enkele meters breed is en anderhalve meter hoog wordt. De provincie stelt als voorwaarde dat het zonnepark na uiterlijk 25 jaar weer wordt verwijderd en het terrein wordt hersteld naar de oorspronkelijke situatie. Mede om deze reden blijft de structuur van het terrein gehandhaafd. DUEC heeft een excursie georganiseerd naar een vergelijkbaar project bij Burgervlotbrug. Daar heeft men geconstateerd dat de openheid van het landschap niet werd aangetast. De Stichting blijft van mening dat het gebruik van agrarische grond voor een zonneweide niet wenselijk is. Er zijn echter een aantal argumenten om in dit specifieke geval onze bezwaren te laten varen: de behoefte aan stroom neemt toe; de uitbreiding van opwekking van duurzame energie gaat niet snel genoeg; de Limmerkoog is aangewezen als zoekgebied; het terrein wordt zo min mogelijk aangetast; de biodiversiteit neemt toe; dubbelgebruik is mogelijk met begrazing door schapen; de inpassing in het landschap is zorgvuldig.

Najaarsbijeenkomst 25 november 2022

Vooraf in 2022 werden we allemaal geconfronteerd met acties van Extinction Rebellion. Daarom heeft de

Stichting voor de najaarsbijeenkomst een spreker van deze klimaatbeweging uitgenodigd om zijn verhaal te doen en de aanwezigen in de gelegenheid te stellen daarover vragen te stellen. Klimaatverandering is volgens Extinction Rebellion geen mening maar een levensbedreigende realiteit. Met z'n allen verkeren we in een planeetbrede noodsituatie. Dat was de boodschap die natuurkundige Geert Kapteijns de rond 40 toehoorders voorhield. Hij gaf een overzicht van de laatste stand van de wetenschap op het gebied van klimaat en gaf aan welke maatschappelijke conclusies daaruit getrokken moeten worden. Met de huidige aanpak worden de klimaatdoelen van Parijs (2015) om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 1,5 graden niet gehaald. Op dit moment is de aarde al 1,1 graden opgewarmd, dus de urgentie is hoog. Het tweede deel van zijn presentatie ging over de wijze van actievoeren van Extinction Rebellion. Zij laten zich leiden door de opvatting dat burgerlijke ongehoorzaamheid niet het probleem is maar de burgerlijke gehoorzaamheid (kritiekloos de overheden volgen). Beide delen van de presentatie gaven aanleiding tot een levendig nagesprek. Niet iedereen waardeert de wijze van actievoeren van Extinction Rebellion. De Stichting Alkmaardermeeromgeving volgt haar eigen weg en strijdt met het woord. Wij zitten aan de keukentafel bij initiatiefnemers van bouwplannen, spreken in op vergaderingen en schrijven zienswijzen en bezwaarschriften.

Aandachtig publiek tijdens de presentatie van Geert Kapteijns.

Vrijwilligersbijeenkomst

Door de beperkende maatregelen tijdens de coronaperiode was het niet mogelijk om de vrijwilligers in een bijeenkomst samen te laten komen. Gelukkig kon de geplande bijeenkomst op 1 november 2022 wel doorgaan. De bijeenkomst had een meervoudig doel: elkaar ontmoeten en kennismaken met nieuwe vrijwilligers, iets te vertellen over het ontstaan en de structuur van de Stichting, over projecten en participatie en tenslotte over het raadplegen van relevante informatiebronnen. Is vrijwilliger worden bij de Stichting iets voor u?

Lokale Woondeal en de Oosterbuurt

De Stichting heeft een Werkgroep Bouwen ingesteld omdat de verwachting is dat de druk om te bouwen in het buitengebied zal toenemen. De eerste klus was de op 27 oktober aan de gemeenteraad van Castricum gepresenteerde nota Lokale Woondeal, een verkenning van mogelijke bouwlocaties aan de dorpsranden. Genoemd worden Noord-Bakkum, Bakkum-Noord, Hoogegeest (oostzijde) in Akersloot, Oosterzijweg en Achterweg in Limmen en in Castricum de Beverwijkerstraatweg en de Oosterbuurt. In de nota wordt gesproken over bouwen aan de rafelranden van de dorpen. Dit suggereert alsof dun bebouwde dorpsranden geen kwaliteitswaarden hebben. Het zijn echter de rafelranden die uitzicht bieden op het buitengebied, aantrekkelijk zijn voor fietsrecreanten en de dorpen een eigen gezicht geven. Het is alsof de geschiedenis zich herhaalt, want voorafgaand aan de vaststelling van het Bestemmingplan Buitengebied in 2012 werd de Oosterbuurt ook al gezien als woningbouwlocatie. Uiteindelijk zijn toen extra beschermende regels in het bestemmingsplan opgenomen voor het behoud van de karakteristieken van dat gebied. De Oosterbuurt is een authentiek stukje Castricum waar het agrarische verleden nog zichtbaar is. De nota gaf de Stichting aanleiding om een 'zorgbrief' aan het college en de gemeenteraad te sturen. Daarop volgde een uitnodiging voor een gesprek op ambtelijk niveau op 12 januari. Op 9 februari heeft de raad aan het college opdracht gegeven conceptgebiedsvisies op te stellen. De uiteindelijk vast te stellen gebiedsvisies zullen gelden als ruimtelijk kader voor de toetsing van omgevingsaanvragen. De Werkgroep Bouwen zal de ontwikkelingen nauwlettend blijven volgen.

De Oosterbuurt is een authentiek stukje Castricum waar het agrarische verleden nog zichtbaar is.

Ontwerp-Omgevingsvisie Castricum

Hoe moeten Akersloot, Bakkum, Castricum, Limmen en De Woude er over ongeveer 20 jaar uitzien? Daarover gaat de Omgevingsvisie. Die gaat in op zaken als wonen, bereikbaarheid, landschap, natuur en voorzieningen. Een omgevingsvisie is nodig bij het maken van omgevingsplannen (nu nog bestemmingsplannen genoemd). Om tot een Omgevingsvisie te

komen zijn door de gemeente verschillende fases doorlopen. De ontwerp-omgevingsvisie heeft tot 13 december 2022 ter inzage gelegen. Voorafgaand aan het opstellen en indienen van een zienswijze heeft Hans Buis van de Bond Heemschut voor vijftien geïnteresseerde erfgoedvrijwilligers een presentatie gehouden. Dit heeft geresulteerd tot het indienen van een gezamenlijke zienswijze door de drie historische organisaties die actief zijn in de gemeente Castricum, de Stichting Oer-IJ, de landelijke erfgoedvereniging Bond Heemschut en onze Stichting. Het gezamenlijke doel daarmee is om het erfgoed beter in de visie te verankerd te krijgen met het oog op de doorwerking straks in het Omgevingsplan. Het gaat om het borgen van de kernkwaliteiten en het versterken van de identiteit van de gemeente. De verwachting is dat de Omgevingsvisie in het tweede kwartaal van 2023 door de gemeenteraad zal worden vastgesteld. Dan zal blijken of onze gezamenlijke inbreng nuttig is geweest.

Groene Combinatie onderneemt actie richting Icomos over plannen A8-A9

Bewoners, agrarisch ondernemers, natuur- en maatschappelijke organisaties (verenigd in de Groene Combinatie) trokken in 2017 al bij Icomos en Unesco aan de bel over de plannen om de A8 en A9 met een asfaltweg aan elkaar te verbinden. Eind 2022 hebben zij dat opnieuw gedaan. Ook Unesco en Icomos spraken zich in 2017 uit tegen de aanleg van het Golfbaan- of het Heemskerk-alternatief, vanwege de aantasting van de Stelling van Amsterdam. Ook liet Icomos weten dat een verdiepte weg aan dat standpunt niets veranderd. Toch besloot de provincie: een landschapsplan te ontwikkelen en het hele tracé verdiept aan te leggen met eventuele extra invoegstroken. De Groene Combinatie vindt het Landschapsplan van de provincie misleidend en veel meer een weg-inpassingsplan, want er gaat een onuitwisbare streep door het landschap. Zij vindt dat de aangeklede aanpassingen in het landschap de funeste ingreep verhullen in de bescherming van de Stelling van Amsterdam. De Groene Combinatie van partijen maakte een alternatieve visie (titel: Gebiedsvisie Groene Long 2022) voor het gehele plangebied van de Verbinding A8-A9, N203 tot en met Noordzeekanaal (Noord-Zuid) en Zaandam – Heemskerk (Oost-West). Zij hebben Icomos hun gebiedsvisie toegestuurd met de oproep een negatief advies uit te brengen over de snelweg. Ook willen zij het signaal geven dat een brede coalitie van maatschappelijke organisaties, agrarisch ondernemers en bewonersgroepen tegen de snelweg- en inpassings-plannen van de provincie zijn en waarom. Met hun gebiedsvisie willen zij het landschap en de leefbaarheid in het gebied verbeteren met een versterkt en zichtbaar Stellinglandschap. Ook met meer biodiversiteit, waarbij landbouw en natuur vaak hand in hand gaan en met alternatieve oplossingen voor de mobiliteit en bereikbaarheid.

Concept Nota Omgevingskwaliteit

Vlak voor Kerst heeft de gemeente Castricum de concept Nota Omgevingskwaliteit gepubliceerd. Deze nota gaat de 'Welstandsnota Castricum 2013' vervangen. Met de Nota Omgevingskwaliteit wil de gemeente Castricum dat de kwaliteit op een goede manier wordt meegewogen bij ruimtelijke ingrepen in de fysieke leefomgeving. Met andere woorden: toekomstige omgevingsaanvragen zullen hieraan worden getoetst. Bovendien vormt dit door Mooi Noord-Holland opgestelde document een van de pijlers onder het voor de gemeente bindende Omgevingsplan. Tot 1 februari a.s. konden zienswijzen worden ingediend. Samen met vijf andere erfgoedorganisaties heeft de Stichting van die mogelijkheid gebruik gemaakt. In de nota wordt het voormalige ziekenhuis-terrein Duin en Bosch gezien als een 'bijzonder complex'. Dit terrein vormt echter een cultuurhistorische eenheid met het woonbuurtje Dr. Ramaerlaan, Van Duurenlaan, een gedeelte van de Prof. Winklerlaan en de doktershuizen aan de Van Oldenbarneveldweg. Hier woonde personeel van het ziekenhuis en de meeste woonhuizen zijn rijksmonumenten. Voor dit hele ensemble zou bij het indienen van omgevingsaanvragen het 'bijzonder beoordelingsniveau' van toepassing moeten zijn. In de gezamenlijke zienswijze is er ook voor gepleit om de Breedeweg, Doodweg en de Oosterbuurt als 'bijzonder complex Oosterbuurt' aan te merken. Het zijn de boerderijen, de tuinactiviteiten, de oude paden, de oude bomen, kortom het agrarisch karakter die een hoge kwaliteit aan deze buurtschap geven. Het is afwachten of deze en nog andere wijzigingsvoorstellen zullen worden overgenomen.

Voor landgoed Duin en Bosch geldt een bijzonder beoordelingsniveau om de ruimtelijke samenhang te waarborgen.

Omnipark Akersloot

Het plan is om op het huidige sportcomplex Cloppenburg in Akersloot een zogenaamd Omnipark te realiseren waar meerder sporten mogelijk zijn dan alleen tennis, voetbal en mountainbiken. De initiatiefnemers van het Omnipark werden door de gemeente geadviseerd met de Stichting contact op te nemen.

Begin januari 2023 heeft een overleg op locatie plaatsgevonden. Verschillende clubs hebben te maken met terugloop van leden. Door de voorzieningen te concentreren kunnen verschillende sportclubs gezamenlijk efficiënter gebruik maken van één buiten/binnen voorziening. Het aantal tennisvelden en voetbalvelden zal worden verminderd. Daarvoor in de plaats komen o.a. een uitbreiding van de mountainbikebaan, een padelbaan en een buiten-schaakplek. De bestaande lelijke romneyloodsen komen te vervallen. Er wordt geopteerd voor een nieuwe (kleine) sporthal met nieuwe clubvoorzieningen als kantine, kleedkamers etc. Het plan verkeert nog in een pril stadium. De gemeente heeft een budget vrijgemaakt voor een haalbaarheidsonderzoek waarvan het resultaat in de loop van dit jaar wordt verwacht. De Stichting is van mening dat met het plan de uitstraling van het gebied niet veel verandert. Wel is na bezwaar van Landschap Noord-Holland de vis- en supsteiger aan de Dodde (deel van het Alkmaardermeer) komt te vervallen. Ook de Stichting is daar geen voorstander van. Voor het overige is de Stichting positief over de plannen en zal de toekomstige ontwikkeling blijven volgen.

Donateursexcursie 2023

Castricum is veranderd van een agrarische gemeenschap tot forensenplaats. De agrarische bedrijven die zijn overgebleven zijn vanuit de bebouwde omgeving verplaatst naar het buitengebied. Een uitzondering is boerderij 'Van Tienhovenhoeve' in Bakkum. Michiel Mooij runt daar samen met zijn vrouw Jacqueline een biologische melkveehouderij aan de rand van het Natura 2000-gebied, het Noordhollands Duinreservaat. Naast melkkoeien hebben zij pensionpaarden en schapen. Tevens doen zij aan natuurbegrazing met Schotse Hooglanders en Exmoor pony's in het duingebied. Actueel is de stikstofproblematiek. Hoe kijken Michiel en Jacqueline naar de toekomst van de agrarische sector in het algemeen en voor hun bedrijf in het bijzonder?

Wij zijn Michiel Mooij en Jacqueline de Lange en runnen een biologische melkveehouderij.

Zij zijn bereid gevonden om u als donateur van de Stichting op **zaterdag 6 mei** rond te leiden over hun

bedrijf aan de Heereweg 1 te Bakkum. **De excursie begint om 14.00 uur** en de kosten bedragen € 5,- (vooraf aan de excursie ter plekke te voldoen). Daarbij is een kopje koffie of thee na afloop inbegrepen. U kunt zich t/m maandag 1 mei per e-mail aanmelden via secretariaat@alkmaardermeeromgeving.nl of bellen naar 0251-654977. Wees er snel bij want de groeps-grootte is maximaal 20 personen. Stevige en waterdichte schoenen of laarzen wordt aanbevolen.

Donatie 2023

Het bijzondere van de gemeenten Castricum en Uitgeest is de variatie aan landschappen. Van uitgestrekte duinen, weelderige bossen tot het open polderlandschap en het Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Een rijkdom die we moeten koesteren. Niet alleen om de natuur, maar ook om de cultuurhistorische waarden die zich in het landschap bevinden, zoals vaarten, dijken en molens. Dankzij u, als donateur, kan de Stichting blijven waken over de kwaliteit van uw en onze leefomgeving. Ook in 2023 hebben wij uw steun nodig. Van geen enkele overheid of politieke organisatie wordt subsidie ontvangen. Als belangenbehartiger van het buitengebied is het essentieel om in de contacten met overheden en andere instanties een stevige achterban te hebben. Wij vragen u om na het lezen van dit Voorjaarsbericht meteen uw donatie over te maken. De minimumbijdrage is € 5,-. Een aanvullende donatie is uiteraard meer dan welkom.

Wij vragen u om uw donatie voor 2022 aan de Stichting over te maken op rekeningnummer NL72 RABO 0155 1823 66, t.n.v.: Stichting tot behoud Alkmaardermeeromgeving.

De Stichting is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling met een culturele status (ANBI nummer 819 788 455). Donaties mogen worden opgevoerd als giften bij de opgave voor de inkomstenbelasting. Zie <https://alkmaardermeeromgeving.nl/>

Als u wijzigingen wilt doorgeven, donateur of vrijwilliger wilt worden of anderszins ons iets wilt meedelen, stuur dan een berichtje naar de secretaris van de Stichting: secretariaat@Alkmaardermeeromgeving.nl

Uw email adres

Ontvangt u dit Voorjaarsbericht per post, dan hebben wij geen email adres van u. Stuur ons alstublieft uw mailadres via: secretariaat@Alkmaardermeeromgeving.nl